

Hitzak izoztu ziren eguna

Duela urte asko, Calaf herrian, neguak hain hotzak ziren, ezen sudurrak ere kilika-hotsa egiten zuen arnasa hartzean.

Urtarrileko goiz batean, hotza hain zen bizia, ezen zuhaitzak azukre izoztuaren antza zuten eta tximinietatik zetozen keak zerurantz igotzen ziren, geldirik.

Egun hura merkatu eguna zen.

Plazan, fruta, patata zakuak, gazta biribilak eta bufanda lodiak saltzen zituzten postuak zeuden. Jendeak ohi bezala hitz egiten, barre egiten eta prezioak oihuka egiten zituen.

“Sagar gozoak!”

“Nork nahi du ogi freskoa?”

“Kontuz, irristakorra da!”

Baina zerbait oso arraroa gertatu zen.

Hitzak jendearen ahotik irten zirenean… ez ziren lurrera erori edo hegan egin.

Airean geldirik geratu ziren.

Eta, pixkanaka… izotzezko hitz txiki bihurtu ziren!

“Sagarrak” hitza flotatzen ari zen, kristala bezala distiratsu. “Ogi beroa” okinaren aurrean izoztu zen. Barre bat ere kanpai izoztu bat bezala zintzilik zegoen.

Jendea ez zen hasieran ohartu, hain hotz zegoenez, denek burua makurtuta eta eskuak poltsikoetan zituztela.

Baina Martí izeneko mutil batek gora begiratu zuen… eta begiak zabaldu zitzaizkion.

“Ama… hitzak hegan doaz!”

Ama erantzuten saiatu zen, baina bere “Zer esaten ari zara?” ere esaldi erdian izoztu zen.

Denbora gutxian, plaza hitz izoztuz bete zen: esaldi osoak, oihuak, galderak eta baita noizean behin dominostiku izoztuak ere.

Dena isilik zegoen.

Haizea bakarrik entzuten zen.

Jendeak ezpainak mugitzen zituen… baina ezer ez zen entzuten. Hitzak airean harrapatuta zeuden, eskultura garden txiki bihurtuta.

Martí hitz izoztu horien artean ibili zen, baso magiko batean balego bezala. Bat hatzarekin ukitu zuen… eta erabat izoztuta zegoen!

“Ai!” pentsatu zuen (eta bere “ai”-a ere airean iraun zuen).

Goiza horrela igaro zen, isiltasun arraro eta dibertigarri batean. Saltzaileak keinuak egiten saiatu ziren. Erosleek seinalatu zuten. Batzuek isilik barre egin zuten.

Baina eguerdi aldera, eguzkia gauzak pixka bat berotzen hasi zen.

Lehenik, “klak” bat izan zen.

Gero “txalo” bat.

Eta bat-batean…

Hitz GUZTIAK batera desizoztu ziren!

“SAGARRAK!”

“OGI FRESKOA!”

“ZER ESATEN ARI ZARA?!”

“KONTUZ!”

“ZENBAT DA?”

“EGUN ON!”

Dena bat-batean lehertu zen, nahastuta eta kaotiko. Esaldiak elkarrekin nahastu ziren, harrapaketan ariko balira bezala. Barreak, oihuak eta galderak batera atera ziren.

Inork ez zuen ezer ulertu.

Ehun pertsona aldi berean hitz egiten ari zirela zirudien kapela beraren barruan!

Martík belarriak estali zituen eta barre egiten hasi zen.

“Nahaspila bat!” esan zuen.

Eta oraingoan, hitzak ez ziren izoztu.

Egun hartan, Calaf herrian, oso gauza garrantzitsua ikasi zuten: batzuetan, banan-banan hitz egin behar da… eta arretaz entzun.

Eta ordutik, denak batera hitz egiten ari direnean nonbait eta ezer ulertzen ez duzunean, jendeak irribarrez esaten du:

“Calaf merkatuaren antza du horrek!”

Eta agian, negu oso-oso hotza bada… oraindik ikus dezakezu hitz txiki eta distiratsu bat plazan flotatzen.